

መልሲ ንብጽልኢ ዝተደረገኹ ሃሰይቲ ፍጻመታት

ጥዕይ ጉርብትና ከባቢ፡ ካባኻይ ዝጅምር

ብኸመይ ክትራኸቡና ከም እትኸእሉ

ናይ ከባቢ ኣባላት

Neighbourhoods Team

✉ neighbourhoods@waterloo.ca ☎ 519.747.8772

ናይ ዕርቂ፣ ማዕርነት፣ ተበጻሕነት፣ ፍሉይነይን፣ ንኹሉ ሓጻፍን ኣባላት

(Reconciliation, Equity, Accessibility, Diversity, and Inclusion Team)

✉ diversityandinclusion@waterloo.ca

TTY

☎ 1.866.786.3941 (TTY)

እዋናዊ ዜና ብኢንተርኔት (E-NEWS UPDATES)

ብዛኒ ኹሉ ኣብ ከባቢኹም ዝኸውን ወርሓዊ እዋናዊ ዝኹነ ዚና ንምርካብ፡ ኣብ waterloo.ca/subscribe ብምኻድ ተመዝገቡ። እዚ ናይ ዋተርሉ ኣከባቢ፡ ብዛዕባ ፕሮጀክታትን፡ ድጋፍን፡ ሓሳባትን፡ እንታይ ይግበር ከምዘሎን ዝሕብሩ ሓበሬታታት የጠቓልል።

ነዚ ሓበሬታዚ ክትረኸብዎ እትኸእልሉ ካልኣት መገድታት

ነዚ ትሕዝቶዚ ብኻልኣት ምገድታት ክትርኸብዎ እንተደለኹም፡ ኣቐዲምኩም ተወክሱና። ብኸብረትኩም፡ ካብ 3-5 መዓልታት ኣቐድም ኣቢልኩም ኣፍልጡና።

መጠንቆቕታ ብዛዕባ እዚ ዝስዕብ ሓበሬታ

ኣብዚ ትሕዝቶዚ ዘሎ ሓበሬታ፡ ንተመኩሮታት ዓሌታውያትን፡ ኣድልዎን፡ ንምልክታት ጽልእን፡ ንጥዕና ኣእምሮን፡ ንኻልኣት ናይ ውልቃውን ማሕበረሰብኣውን ጽቡቕ መነባብሮ ጽልዎ ዘለዎም መዳዖት ዝምልከት እዩ። ገለ ካብዚ ትሕዝቶዚ ንምንባብ ኣጸጋሚ ክኸውን ይኸእል እዩ፤ ከምኡውን ንገለ ሰባት በዳህቲ ውልቃዊ ተመኩሮታት ዘዘኻኸሩ ክኸውን ይኸእል። ኩሎም ሰባት ነዚ ሓበሬታዚ ክንብቡን ክግምግሙን እንከለዉ፡ ንናይ ገዛእ ርእሶም ጽቡቕ ሂወት (ጥዕና) ቀዳምነት ክህቡ ንላቦ። ዝኹነ ይኹን ደገፍ ክትረኸቡ እንተደለኹም፡ ነዞም ዝስዕቡ ናይ ደገፍ ማእከላት ተረኽብዎም።

ናይ ዞባ ዋተርሉ ተሓባብሪ ኣገልግሎት ምኽሪ
Counselling Collaborative of Waterloo Region - 519-804-1097
Here 24/7 - 1-844-437-3247 (HERE247)

ንምንታይ እዚ መምርሒ እዚ ንዓኻ ወይ ንኻልኣት ክድግፍ ዝኸእል

ዝተፈላለዩን ንኹሉ ዝሓቁፍን ማሕበረሰብ ምድጋፍ ማለት፡ ኩሉ ሰብ ናይ ኣባልነትን ምትእስሳርን ስምዒት ዘለዎ ከተማ ንምፍጣር ይሕግዝ። ካብ ጽልኢ ዝተበገሱ ጽሑፋትን ስኣልታትን፡ ካልኣት ጽልኢ ዝመልኦም ፍጻሎታትን፡ ነቶም ዝምልከቶም ብጣዕሚ ጉዳኢ እዩ። ነፍሲ ወከፍ ሰብ ድማ፡ ነዞም ናይ ጽልኢ ተመኩሮታት ብዝተፈላለዩ መንገዲ ከሰላሰሎም ስለዝኸእል፡ ከም ውጽኢት ናይ ዝኹነ ናይ ጽልኢ ተግባር ድማ፡ ኩሎም ክረኽቡም ዝኸእል ደገፋት፡ ሓገዝቲ ኩይኖም ክረኽቡም ይኸእል። እዚ መምርሒ እዚ፡ ንጎሮባብቲ ነቶም ዝፍጠሩ በዳህቲ ፍጻሎታት ጽልኢ ንምብዳህ ክከሰርሑ ንምሕጋዝ ዝግለጽ እዩ። ነፍሲ ወከፍ ውልቀ-ሰብን ጎረባብትን፡ እቲ ብዝያዳ ክጠቕሙም ዝኸእል ክድህስሱን በይኖም ከምዘይኮኑ ክፈልጡን ይግባእ። ብኸብረትኩም፡ ነዚ መምርሒን ካልእ ኣብ ናይ ደገፍ መርበባትኩም ዘለዉ ጸጋታትን ተጠቂምኩም፡ ነቶም ዝተጉድኡ ዝኸውን ሓገዝ ንምንዳይን ማሕበረሰባዊ ክንክን ከምዘሎ ንምርኣይን ተጠቕሙሉም።

ኣብዚ መምርሒዚ፡ እዞም ዝሰዕቡ ክትረኽቡ ኢኹም፡

- ሓበሬታ ብዛዕባ ጽልእን ኣድልዎን
- ፍጻሎታት ጽልኢ ብኸመይ ከም እትሕብር
- ንኹሉ ዝሓቁፍ ማሕበረሰብ ምንምፍጣር ዝሕግዙ ሓሳባት ባዛዕባ ከባቢታት ክወስድዎም ዝኸእሉ ስጉምቲታት

ጽልእን ኣድልዎን እንታይ ማለትዩ?

ትርጉምን ሙብርሂታትን

2SLGBTQ+: 2SLGBTQ+ ብዙሕ ቃላት ዝሓቑፈ ኣሕጽሮት-ቃል ከይኮኑ፡ ነቶም ብብዝሒ ዝዝረበሎም ኩዊር መንነታትን/ወይ ዝንባሌታትን ዘመልከት እዩ። ንሳቶ ድማ፡ 2ተ መንፈስ (2 Spirit)፣ ለዝቢያን (Lesbian)፣ ገይ (Gay)፣ ባይሴክሻል (Bisexual)፣ ትራንስጀንደር ን(Transgender)፣ ኩዊርን/ዘይወሰኑን(Queer/ Questioning)። ብዙሓት ኣብ 2SLGBTQ+ ዘይኣተዉ ኩዊር መንነታትን ዝንባሌታትን ስለዘለዉን፡ እቲ ዝርዝር ርድኢትና እናማዕበለ ምስ ከደ ስለዝቐየርን ዝግብን፡ ንኹሎም እቶም ካልኣት በቲ ኣሕጽሮት-ቃል ዘይተሸፈኑ መንነታት ንምሕዋስ ነቲ + ንጥቀሙሉ (Spectrum, 2023)።

ጸረ-ኣስያዊ ዓሌታውነት: ጸረ-ኣስያዊ ዓሌታውነት ኣብ ካናዳ፡ ካልኣት ብዛዕባ ብሄሮምን ዜግነቶምን ኣብ ዘለዎም ግምት ዝተመርኮሰ፡ ኣስያዊ መብቆል ንዘለዎም ህዝብታት ዘጋጥሞም ታሪኻውን ቀጻልን ኣድልዎን፡ ኣሉታዊ ጽልዋታትን በደልን የመልከት። መብቆሎም ኣስያዊ ዓሌታውነት ንዝኹኑ ህዝቢ፡ ብውልቃውን ስርዓታውን ደረጃታት፡ ግዳያት ናይቲ ፍሉይ ግሁድን ረቂቕን ዓሌታዊ ቃላትን ዝጠቓልሉ እዮም። እዚ ድማ ቀጻሊ ዝኹነ ማሕበራዊ፣ ቁጠባዊ፣ ፖለቲካውን ባህላውን ምግላልን፣ ምጉዳል ዘይምዕሩይ ኣተሓሕዛን የስዕብ። እዞም ዓሌታዊ ፍሉይነታት እዚእም፡ ኣብቲ ካናዳ ዝነበራ ነዊሕ ታሪኽ ናይ ዓሌታውነትን ምግላልን ሕግታት ዝተመሰረቱ ኮይኖም፡ ሙብዛሕትኡ ግዜ ንመብቆል ኣስያዊ ዓሌታውነት ህዝብታት ዘጋጥሞም ዕሌታውነት ዝሸፍኑ ምጂኖም ከይኣክል፡ ነቲ ኣብ ምህናጽ ካናዳ ዝገበርዎ ታሪኻዊ ኣበርክቶ ዝድምስሱ እዮም። እዚ ኣስያዊ ዝብል ቃል ንባዕሉ፡ እቲ ኣስያዊ ዝብል ቃል ከደብዝዞም ዝኸእል ብዚሓት መንነታት ዝጠቓልል እዩ። ዋላኳ ኩሎም ዓሌታት፡ ናይ “ካልእነት” ተመክሮታት እንተለዎም፡ እቲ ኣብ ልዕሊ ኣስያዊ ዓሌታውነት ዘወርድ ጸረ-ኣስያዊ ተመክሮታት ዓሌታውነት ግና፡ ዝተፈልየ እዩ። ገሊኦም ብቐጻሊ ኣስጋእቲ ኮይኖም ክረኣዩ እንክለዉ፡ ገሊኦም ብጸታዊነትን ከምዘይፍሉጣት ፍጥረትን ናይ ምርኣይ ዓመጽ ይገጥሙም። ንገሊኦም ድማ፡ ኣብ መራኽቢ ብዙሓት (ብኢንተርነት) ጽልእን ዓሌታዊ ስኣልታትን ብዝያዳ ይበጽሑም። ንገሊኦም ድማ፡ እስልምናዊ-ጽልእን ካልእ ዓይነት ሃይማኖታዊ ኣድልዎን የጋጥሞም። (Government of Canada, 2023)።

ጸረ-ጸላምቲ ዕሌታውነት: እዚ ኣብ ልዕሊ ኣፍሪቃዊ መበቆል ዘለዎም ሰባት ዘቐነዎን፡ ኣብቲ ፍሉይ ታሪኽምን ተመኩሮ ባርነቶምን ዝተመስረተ ጽልእን፣ ኣተሓሳስባን፣ እምነትን፣ ጸላምን፣ ኣድልዎን እዩ። እዚ ናይ ጸረ-ጸላምቲ ዕሌታውነት፡ ኣብ ትካላትን፣ ፖሊሲታትን፣ ኣሰራርሓን ካናዳ፡ ኣዝዩ ሱር ዝሰደደ ኮይኑ፡ ጸረ-ጸላምቲ ዕሌታውነት ወይ ብተግባር ክም ንቡር ነገር ቅቡል ይኸውን፤ ወይ ድማ ነቲ ዝዓበየ ሕብረተሰብ ጸዓዲ ዘይርእ ወይ ከምዘየሎ ነገር ይኸውን። እዚ ጸረ-ጸላምቲ ዓሌታውነት፡ ኣብ ታሪኽ ናይቲ ሕጂ ዘሎ ማሕበራውን፣ ቁጠባውን፣ ፖለቲካውን ምግላል ኣፍሪቃውያን-ካናዳውያን፡ ኣብ ሕብረተሰብ ከም ብሕጽረት ዕድላት፣ ብትሑት ማሕበራ-ቁጠባዊ ደረጃ፣ ብዝለዓለ ሽቕለት-ኣልባነት፣ ብርኡይ ብዝሒ ድኽነትን፣ ኣብ ስርዓተ ገበናዊ ፍትሒ ድማ፡ ብልዕሊ ዓቕን ዝኹነ ውክልና ወጽዓ ይግለጽ። (Government of Ontario, 2023)።

ጸረ-ሴማውነት (ኣይሁዳውነት): ብዛዕባ ኣይሁዳውያን ፍሉይ ዝተወሰነ ኣረኣኢያ ኮይኑ፡ እዚ ድማ ኣብ ልዕሊ ኣይሁዳውያን ብጽልኢ ክግለጽ ይኸእል። ብዘረባን ኣካላውን መግለጺታት ጸረ-ሴማውነት፡ ናብ ኣይሁዳውያን ወይ ዘይኣይሁዳውያን ውልቀሰባትን፣ ወይ ኣብ ንብረቶም፣ ናብ ኣይሁዳዊ ማሕበረሰባዊ ትካላትን ሃይማኖታዊ መሳለጥያታትን ዘቐንዎ እዩ። ብዘረባን፣ ብጽሑፍን፣ ብስእላዊ ቅርጽን፣ ተግባርን ዝግለጽ ኮይኑ፡ ኣሰቃቂ ጽልዎታትን፡ ኣሉታዊ ባህርያትን ዝጥቀም እዩ። (International Holocaust Remembrance Alliance, 2023)።

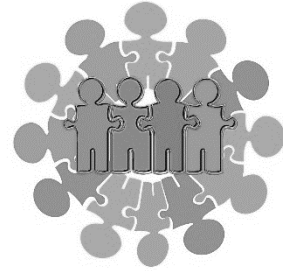
ኣድልዎነት/ምድላው: ብሰንኪ ዓሌት፣ ሃይማኖት፣ ጾታ፣ ወይ ካልእ ውልቃውን ማሕበራውን ባህርያት፡ ኣብ ልዕሊ ሰባት ዝግበር ዘይምዕራይ ኣተሓሕዞ ወይ ኣድልዎ እዩ። ኣብ ስራሕካ፣ ኣብ ኣገልግሎት ኣባይቲ፣ ወይ ኣብ ማሕበራዊ ርክባትካ፡ ከም ምስ ወሃቢ ኣገልግሎታት ዝኣመሰሉ፡ ኣድልዎ ዝዝውተር እንተኾይኑ፡ ብመንገዲ ቤት ፍርዲ ሰብኣዊ መሰላት ኣንጭርዮ፡ ሕጋዊ ሲቪላዊ ስጉምቲ ክውሰድ ይከኣል (Report Hate, 2023)።

ገለልቲ ዝኹኑ ባህርያት: ብ “ማይክሮኣግሬሽን” (microaggressions) ዝፍለጡ ሕቡኣት ንኣሸቱ መጥቃዕቲ (ኣብዚ ግዜ ዘይንጥቀመሉ ቃል እዩ ምኽንያቱ ጽልዎ ናይዞም ባህርያት “ንእሸቶ” ስለዘይኮነ)። ገለልቲ ዝኹኑ ባህርያት፡ ንኣደ ፍትሓውነት ዝግብእ ጉጅለ ወይ ውልቀሰባት፡ ብኣሉታ ዝጸልዉ ርእይቶታት ወይ ተግባራት እዮም። ምግላል፡ ኮነ ኢልካ ወይ ብዘይፍላጥ ክኸውን ይኸእልዮ። ካብ ጽልኢ ዝድርኹ ተግባራት ዝያዳ ዝረቐቐ እኳ እንተኾነ፡ ምስ ግዜ ግን ኣብ ኣእምሮኣዊ ጥዕና ሓደ ሰብ ሃሳቡ ጽልዎ ኣለዎ። ከም ኣብነት፡ ካብ ጽሑፍ የቱንደ ሆፍማን (Yetunde Hofmann) ከም እንረኽቦ፡ ስሚዒት ዘይብሉ ርእይቶ ወይ ዘይግቡእ ኣጠቓቕማ ሓረግ ኣሎ፡ “ኣሳባተይ ኣብ ጸማም እዝኒ ወዲቐ” ዝብል/ብሂል፡ ንኣደ ናይ ሓቂ ጸማም ሰብ፡ ጽርፍን ዝጎድእን ክኸውን ይኸእል እዩ (Hofmann, 2022)።

ጽልኣዊ ወንጀል/ ገበን: ኣብ ገበናዊ ሕጊ ናይ ካናዳ፡ ብፍሉይ (ብፍሉጥ) “ገበን ጽልኢ” (ወይ ጽልኣዊ ውንጀል) ዝብል ዓንቀጽ ክሲ የለን፣ ኣብ ትሕቲ ሕጊ ገበናዊ ካናዳ ግና፡ ምስ ጽልኢ ዝተኣሳሰሩ ሰለስተ ሕግታት ኣለዉ፤ ምጉስጓስ ምጽናት ዓሌት፣ ሕዝባዊ ምልዕዓል ጽልእን፣ ጽልኢ ምልዕዓልን፣ ኮነ ኢልካ ጽልኢ ምብርታታዕን። ምጉስጓስ ምጽናት ዓሌት ማለት፡ ንምጽናት ዓሌት ዝጣበቐ ወይ ዘስፋሕፍሕ ሰብ እዩ። ሕዝባዊ ምልዕዓል ጽልኢ ማለት፡ ዝኾነ ሰብ፡ ኣብ ዝኾነ ሕዝባዊ ቦታ ማለት ናብ ምፍራስ ሰላም ከብጽሕ ተኸእሎ ኣብ ዘለዎ ቦታታት፡ መግለጺታት ብምትሕልላፍ፡ ኣብ ልዕሊ ዝኾነ ጉጅለ ጽልኢ ዘለዓዕል ሰብ እዩ። ዝኾነ ሰብ፡ ኮነ ኢልካ ጽልኢ ዘበራታዕ መግለጺታት ብምውጻእ፡ ካብ ናይ ብሕቲ ዕላል ወጻኢ፡ ኣብ ልዕሊ ዝኾነ መንነቱ ፍሉጥ ዝኾነ ጉጅለ፡ ኮነ ኢሉ ጽልኢ ዘስፋሕፍሕ ሰብ እዩ። ኣብ ታሕቲ ተዘርዘሮም ዘለዉ መግለጺታት፡ ነቶም ብጽልኢ ዝተደረኹ ገበናትን፡ ብጽልኢ ዝተደረኹ ፍጻሌታትን፣ ብጽልኢ ዝተደረኹ ባህርያት ንምምዳብ ዝሕግዙ መንገድታት ንምግላጽ ይሕግዙ (Government of Canada, 2023; Waterloo Regional Police Services, 2023)።

ጽልኢ ዝደረኹ ወንጀል/ገበን: ካብ ከም ጽልኢ እስልምና (Islamophobia)፣ ጽልኢ ባዕዳውያን (xenophobia)፣ ወይ ዓሌታውነት ዝኣመሰሉ ነገራት ዝመጽእ ገበናዊ ተግባራት እዩ። ንኣብነት፡ ኣካላዊ መጥቃዕቲ ከም ሕጃብ ምስሓብ፣ ምትፋእ፣ ምድፋእ፣ ወይ ምዕናው ንብረት ብሰንኪ ጽልኢ ናይ ፍሉይ ባህሊ፡ ዓሌት ወይ ቅርሲ (ባህላዊ ውርሻ)።

ፖሊስ ንጉሥ ፍጻሜ ምስ ጽልኢ ዝተሓሳሰር ምዃኑ ምስ ኣለለዩ፡ ኣብ ቤት ፍርዲ ድማ እንተተረጋገጹ፡ ሳዕቤኑ ከምቲ ዳኛ ዝወሰኖ ይኸውን። (Report Hate, 2023)።

ብጽልኢ ዝተደረገኹ ፍጻሜታት፡ ከም ጽልኢ እስልምና፣ ጽልኢ ወጻእተኛታት፣ ወይ ዓሌታውነት ዝኣመሰሉ ነገራት ዝድርኹም ዘይገበናዊ ተግባራት ማለትዮ። ከም ኣብነት፡ ሓደ ሰብ ካብ መኪናኡ፡ “ኣቱም ኣሸበርቲ” ኢሉ እንተጨደረ፣ ወይ ድማ፡ “ስደተኛታት ጸላእኩ” ዝብል ሰብ። ንጉሥ ዝተነጸለ ፍጻሜ ወይ ኢጋጣሚ፡ ዝኾነ ይኹን ሕጋዊ ስጉምቲ ክውሰድ ኣይከኣልን እዩ። ግናኹ ብኻልእ መንገዲ ክእለ ኣለዎን፣ ክእለውን ይከኣል እዩ። ንኣብነት፡ ኣብ ኣብያተ ትምህርቲ ምስ መምህራንን ርእሰ-መምህራንን ብምትሕብባር፡ ኣብ መንእሰያት ከዩጋጥም ምእንቲ፡ ገለ ናይ ዲሲፕሊናዊ ስጉምታት ክህሉ ምግባር ይከኣልዩ፣ (Report Hate, 2023)።

ጽልኢ ግብረሰዶማውያን፡ ኣብ ልዕሊ ግብረሰዶማውያን ናይ ጽልኢ፡ ፍርሒ ወይ ናይ ንዕቀት ስምዒት ምህላው (Spectrum, 2023)።

ጽልኢ እስላምና፡ ዘይምኽንያታዊ ፍርሒ፣ ጽልኢ፣ ወይ ኣድልዎ ኣብ ልዕሊ እስልምና ወይ ኣብ ልዕሊ ኣስላም ምህላው (Merriam-Webster, 2023)።

ጽልኢ ጾታ-ኣልባነት፡ ኣብ ልዕሊቲ ነቲ ክልተኣዊ (ተባዕታይ/ኣንስታይ) ዝነጽግ ጾታዊ መንነታት፡ ናይ ጽልኢ፡ ፍርሒ ወይ ናይ ንዕቀት ስምዒት ምህላው (Spectrum, 2023)።

ዕሌታውነት፡ ኣብ ዓሌት ዝተመርኮሰ፡ ንሰባት ዘይምዕፋይ ዕድላትን ውጽኢትን ዝፈጥር መስርሕ ስርዓታትን፣ ፖሊሲታትን፣ ተግባራትን፣ ኣተሓሳስባን ማለትዮ። ዕሌታውነት፡ ካብ ናይ ሓሳብ ወይ ተግባር ቅድመ-ፍርዲ ዝገደደዩ። እዚ ጽልኢዚ – ውልቃዊ ይኹን ወይ ትካላዊ – ንክትፈላልን ንክትዕምጽን ብኣይሊ (ስልጣን) ዝተሰነዩ፡ ንመሰላት ካልኣት ክትገፍዕ ወይ ንክትድርት፡ ዝግበር ቅድመ-ፍርዲ እዩ። (Australian Human Rights Commission, 2023)።

ሓዳሲ ወይ ሃናጺ ፍትሒ፡ ነቲ ጉድኣት ዘሰዓበን፣ ነቶም በቲ ጉድኣት ዝተሃሰዩ ሰባትን ሕብረተሰብን ዘሳትፍ፡ ግርጭትን ገበንን ንምፍታሕ ዝሕግዝ መንገዲ እዩ። (Community Justice Initiatives, 2023)። እዚ መንገዲዚ፡ ምርድዳእ ኣብ ምፍጣርን፣ ተሓታትነት ኣብ ምህናፅን፣ ዝምድናታት ኣብ ምምላስን ዘተኮረ እዩ። እዚ ሓዳሲ ወይ ሃናጺ ፍትሒ፡ ንዘተን ምርኻብን፡ ከም መገዲ መፍትሒ ግርጭታትን፡ መፍትሒ ጉድኣትን ይጥቀመሎም (Report Hate, 2023)።

ትራንስፎርሜሽን፡ ኣብ ልዕሊ ትራንስፎርሜሽን ሰባት ጽልኢ፡ ፍርሒ ወይ ናይ ንዕቀት ስምዒት ምህላው (Spectrum, 2023)።

ጽልኢ ባዕዳውያን፡ ኣብ ጓኖት ወይ ባዕዳውያን፡ ወይ ኣብ ዝኾነ ጓኖ ወይ ባዕዳዊ ነገር ፍርሕን ጽልኢን ምህላው (Merriam-Webster, 2023).

ብዛዕባ ዓሌታውነትን ኣድልዎን ብኹሉ መልክዑ፡ ብዝያዳ ንምፍላጥን ሓበሬታ ንምርካብን፡ ኣብ ዞባ ዋተርሉ ዓሌታውነት ንምውጋድ ስጉምቲ ንምውሳድ ዝሕግዙኻ መሳርሒታታን ሓበሬታን ንምርካብን፡ ኣብዚ ዝስዕብ መርበብ ሓበሬታ ብምኻድ ተወከሱ፡ [Racial Equity VWR webpage](#)። (Immigration Waterloo Region, 2023).

ብዛዕባ መልካዓት 2SLGBTQ+ ኣድልዎን፣ ሓበሬታን ብዝያዳ ንምፍላጥ፡ ኣብዚ ዝስዕብ መርበብ ሓበሬታ ብምኻድ ተወከሱ፡ [Spectrum webpage](#)

ኣብ መንጎ ብጽልኢ ዝተደረገኹ ገበናትን፣ ኣድልዎን፣ ፍጻመታት ጽልእን፣ እንታይ ፍልልይ ኣሎ?

ብጽልኢ ዝተደረገኹ ገበናት ማለት፡ ነቲ ንሱ ዘስዕቦ ጉድኣት ንምቁራጽን ንምጽራይን፣ ተሳትፎ ፖሊስ ዝሓትት ገበናዊ ተግባር እዩ። ድሕሪኡ፡ እዞም ጉዳያት/ገበናት፡ ብጠበቓታት ኣቢሎም ኣብ ገበናዊ ኣብያተ ፍርዲ ይረኣዩ። ብዛዕባ ገበናት ብኸመይ ከም ዝምደቡ ዝያዳ ንምፍላጥ፡ ኣብዚ ዝስዕብ መርበብ ሓበሬታ ኣገልግሎት ፖሊስ ዞባ ዋተርሎ ብምኻድ [classifying hate and crime video](#) ተወከስ።

ኣድልዎነት/ምድላው፡ በዘን ሓሙሽተ ፍሉይት ኩነታት (ማለት ኣብ ስራሕ ቦታ፣ ኣብ ኣገልግሎት ኣባይቲ፣ ኣብ መዳያት መንነት፣ ኣብ ውዕላት (ስምምዓት)፣ ወይ ኣገልግሎታት)፣ ኣብቲ ብቤት ፍርዲ ሰብኣዊ መሰላት ኣንቴርዮ ዝፍለጥ፣ ሲቪላዊ ቤት ፍርዲ ክውሰድ ይከእል።

ብጽልኢ ዝተደረገኹ ፍጻመታት፡ ዋላኳ ኣብ ስርዓት ቤት ፍርዲ ክፍረድ ኣጸጋሚ ክኸውን ዝኸኣል እንተኾነ፡ ነቲ ዘስዕቦ ጽልዎታት ንምግጣም ዝሕገዙ መንገድታት ግና ኣለዉ። ከም ብመንገዲ ኣካላት ኣኸበርቲ ሕጊ፣ ወይ ብከባብያዊ ትካላት (Coalition of Muslim Women of KW, 2023).

ዋላኳ ፍልልያት እንተሃለዉና፡ እዞም ተግባራት እዚኦም ኣብ ሕብረተሰብና ተቐባልነት ዘይብሎም ስለዝኾኑ፡ ክጋለጹ ይግባእ። ብኸመይ ክጋለጹ ከምዘለዎም ዝያዳ ሓበሬታ ንምርካብ፡ ኣብዚ ዝስዕብ መርበብ ሓበሬታ ብምኻድ ተወከስ፡ [visit the ways to report section below](#).

ብጽልኢ ዝተደረገኹ ስዕላዊ ጽሑፍ ምጽሓፍ እንታይ ማለት እዩ?

ብጽልኢ ዝተደረገኹ ስዕላዊ ጽሑፍ (ግራፊቲ)፡ ኣብ መንነት ዝተመርኮሰ (ማለት ዓሌት፣ ሕብሪ፣ መበቆል፣ መበቆል ሃገር ወይ ብሄር፣ ዕድመ፣ ሃይማኖት፣ ኣካላዊ ወይ ኣእምሮኣዊ ስንክልና፣ ጾታዊ ዝንባላ፣ ጾታ ወይ ጾታዊ መንነት)፡ ኣብ ልዕሊ ሓደ ሰብ ወይ ጉጅለ ወይ ደርቢ፡ ብጽልኢ ንምጉዳእ ወይ ጽልኢ ንምዝርጋሕ ዝግለመ ዓይነት ጽሑፍ እዩ።

ኣብነታት ብጽልኢ ዝተደረገኹ ስዕላዊ ጽሑፍት፡

- ናይ ስዋስቲካ ምልክት ኣብ መንደቕ ምስኣል
- ኣብ ሓደ ማሕበረሰብ ወይ ከባቢ፡ ኣብ ምልክት ሓበሬታ፡ ጽልኢ ግብረሰዶማውያን ዝገልጹ፣ ዝተቐብኡ ቃላት ወይ ሓረጎች።
- ብጽልኢ ባዕዳውያን/ወይ ዓሌታዊ መልእኽታት ብምጽሓፍ ንብረት ምብልሻው
- ጸረ እስልምና ዝገልጽ ጸርፍን ስምዒታትን፡ ኣብ መስጊድ ወይ ህንጻ ኣሰላማዊ ትካል ምቕባእ

(Community Justice Initiatives, 2023)

ስኣላዊ ጽሑፍ ምስኣል ኣብ ካናዳ ገበን እዩ። ስለዚ፡ ጽልኢ ዝገልጽ ዘረባ ወይ ምልክታት ጽልኢ ዘጠቓልል ጽሑፍ ምጽሓፍ፡ ከም ጽልኢ ዝደረገኹ ገበን ክውሰድ ይኸእልዩ።

ምልክታት ጽልኢ

ጽልኢ ኣብ ገበናዊ ሕጊ ካናዳ

ኣብ ገበናዊ ሕጊ ካናዳ፡ ምስ ጽልኢ ዝተኣሳሰሩ ሰለስተ ገበናት እዮም። ኣባላት ማሕበረሰብ መብዛሕትኡ ግዜ ከም ናይ ጽልኢ ገበናት ዝዛረቡሎም ካልኣት ብዙሓት ገበናት ኣለዉ። ይኹን እምበር፡ ፖሊስ ብዛዕባ እዚኦም ከም ብጽልኢ ዝተደረገኹ ወይ

ብቕድመ-ፍርድ ዝተደረገ ገበን ከዛረቡሎም ይኸአሉ (Community Justice Initiatives, 2023): ንናይ ጽልኢ ገበን ምሕባርን፣ ኣድላዩ ደገፍ ንምርካብን፣ ኣብዚ ዝሰዕብ መርበብ ሓበሬታ ብምኻድ ተወክሱ፥ [reporting section](#)።

ብጽልኢ ዝተደረገ ናይ ጽልኢ ምልክታት ምርዳእ፣ ሓደ ፍጻመ ኣብ ዘጋጥመሉ እዋን ንምሕጋዝ ዝሕግዝ፣ ኣገዳሲ ስጉምቲ እዩ። ከምቲ ማሕበር ትምህርትን ምርምርን ጸረ ዓሌታውነት ካናዳ ዝሕብሮ (Canadian Anti-racism Education and Research Society (2022)):

ዓሌታዊ ምልክታት፡ ንምፍርራሕን ንምግፋዕን ኣብ ዝውዕሉሉ እዋን እንታይ ክንገብር ንክእል? ምስ ዓሌታዊ ምልክታት ኣብ ምግጣም፡ እቲ ቀዳማይ ስጉምቲ ምልላዮም ምኽኣል እዩ። ገለ ዓሌታዊ ምልክታት፡ ከም ስዋስቲካ (swastika) ወይ ሓጺናዊ መስቀል (iron cross) ብሰፊሑ ዝፍለጡ እዮም። ካልኣት ድማ ብተዛማዲ፡ ሓደሽቲ ወይ ብዙሕ ዘይፍለጡ እዮም።

ኣብ ታሕቲ፡ ነዘም ናይ ጽልኢ ምልክታት ዘለዎም ነገራት ንምልላይ ዝሕግዙ ገለ ሓበሬታታት ቀሪቦም ኣለዉ (ኣስተውዕል፡ ነዘም ሓበሬታታ ክትርኢ ወይ ክተንብብ እንኩልኻ፡ ምልክታት ጽልኢ ይረኣዩ እዮም)፤

- ጋንታ ጸረ ጸለመ (The Anti-Defamation League (ADL)) ዓለምለኻዊ ጸረ-ጽልኢ ዝኾነ ትካል እዩ። ናይዚ ትካል መርበብ ሓበሬታ፡ [ADL website](#)፡ ንጽልኢ ዝድርኹ ምልክታትን፣ ቃላትን፣ ኣርማታትን፣ ንምልላይ ክትጥቀምሉ እትክእሉ ናይ ጽልኢ ምልክታት ዳታቤዝ እዩ። እዚ ድማ ንዘጋጥሙኻ ምልክታት፡ ብጽልኢ ዝተደረገ እንተኹይኖም ንምፍላጥ ክሕግዘካ ይኸእል።
- ኣብ መርበብ ጸረ ዓሌታውነት ካናዳ ናይ ኢንተርኔት ገጽ ([Canadian Anti-Racism Network website](#))፡ ብመንገዲ ናይ ተጻረርቲ ጽልኢን ጉጅለታቶምን፡ መምርሒታት ንምሕበረሰብኣዊ ምንቅስቓስን ስጉምቲ ንምውሳድ ዝጠቐሙን፡ ክትፈልጦም ዘለካ ብርክት ዝበሉ ዓሌታዊ ምልክታትን ዕለታትን ይሕብር።

ጽልኢ ኣብ ኢንተርኔት (Online)

ጽልኢ ኣብ ኢንተርኔት፡ ብዝተፈላለዩ መረኽቢ ብዙኃን፣ ናይ ቴክስት ምልእኽትን፣ መርበብ ሓበሬታን፣ ካልኣትን ክኸውን ይኸእል። እዚ ብሕዝባዊ ይኹን ብብሕታዊ መልክዕ ዝገሃድ ጽልኢ፡ ክቃላዕን ክሕበርን ይከኣል እዩ።

ኣብ ርእሲ ምቅላዕን ምሕባርን፡ ብኸብረትኩም ኣብ መርበብ ሓበሬታ ዕርቂ፣ ማዕርነትን፣ ብዙሕነትን፣ ሓጻፍን ([Reconciliation, Equity, Diversity and Inclusion webpage](#)) ዝርከብ ናይ ማሕበረሰብ ደገፋትን ሓበሬታትን ኣብ ግምት ኣኣቲኹም፡ ኣብ መንነት ዝተመርኮሰ ጉድኣት፣ ጥዕና ኣእምሮን፣ ምኽርን፡ ንምሕጋዝ ክትጥቀሙ ይከኣል። ክልተ ኣብ መንእሰያት ዘተኮሩ ኣብነታት ንምጥቃስ፡ ከም ፍሮንት ዶር (Front Door (ንመንእሰያት)) - 519-749-2932፣ ከምኡ'ውን ናይ ሕጻናት ሓገዝ ቁ. ሰልኪ (Kids Help Phone) - 1-800-668-6868 ምድዋል ወይ ኣብ 686868 ቴክስት ምጽሓፍ ይርከብዎም።

ምሕባር

ክትሕብረሎም እትክእሉሎም መገድታት

ጽልኢ ዝደረገ ናይ ጽልኢ ምልክት እንተረኽቡ፡ ወይ ብጽልኢ ዝተደረገ ፍጻመ እንተጋጢሙኒ፡ እንታይ ክገብር ኣለኒ?

ናይ ዞባ ዋተርሉ ኣገልግሎት ፖሊስ

ብጽልኢ ዝተደረጉ ናይ ጽልኢ ፍጻሎታት፡ ንኣገልግሎት ፖሊስ ዞባ ዋተርሉ ክሕበር ይከኣል (WRPS)። ናይ ጽልኢ ዘረባ ወይ ናይ ጽልኢ ምልክታት ዘጠቓልል ነገር እንተረገጡኩም፡ ናብ ኣገልግሎት ፖሊስ ደዊልኩም፡ ዘጋጠመኩም ናይ ጽልኢ ገበን ክትሕብሩ ከም እትደልዩ ንገርዎም፤ ወይ ድማ ካብቲ ኩነታት ተመርኩስኩም፡ ነዞም ኣብ ታሕቲ ተዘርዘርዎ ዘለዉ ካልኣት ምንገድታት ክትድህስሱ ትኽኣሉ።

ኣብ ግዜ ሓዲጋ፡ ኣብ 911 ደውሉ።

- ህጹጽ ኩነታት ገበን ኣብ ዝካየዱሉ ዘሎ እዋን፤ ኣብ ሓደገኛ ወይ ዘይውሑስ ኩነታት ክትርከብ እንኩለኻ፤ ወይ ህጹጽ ሕክምና ከድልየካ እንኩሎ የጠቓልል።

ህጹጽ ዘይኮነ ሓበሬታ ንምሃብ፡ ብተሌፎን ኣብ 519-570-9777 ምድዋል ይከኣል።

- ዘይህጹጽ ኩነታት ዝበሃል፡ ፖሊስ ዘድልዩ ገበን ኮይኑ፡ እቲ ገበን ግን ድሮ ዝተፈጸመ ኹይኑስ፡ ሓበሬታ ክትህብ ወይ ምኽሪ ክትሓትት ኣብ እትደልየሉ እዋን ክትጥቀመሉ ይከኣል።

ስም-ኣልቦ ሓበሬታ ንዞባ ዋተርሉ ክራይም ስቶፐርስ ፖሊስ (Crime Stoppers) ኣብ 1-800-222-TIPS (8477) ምድዋል

- ክራይም ስቶፐርስ(Crime Stoppers)፡ ንፖሊስ ስም-ኣልቦ ሓበሬታ ንምሃብ ዝሕግዝ ሓደ ምንገዲ እዩ። ዝደወልካሉ ቁ. ስልኪ ስለዘይረኣ፡ ከመኡውን ንዝደወለ ምክትታል ስለዘየለ፡ መንነትካ ክትገልጽ ኣይትሕተትን ኢኻ።
- ምልክታን ሓበሬታን፡ ብኢንተርነትውን ክትህብ ትኽኣል ኢኻ [Waterloo Regional Crime Stoppers](#).
- ንስኻ ባዕልኻ ግዳይ ገበን እንተኾንካ ግና፡ ገበን ደው ዘብሉ ፖሊስ ክሕግዡኻ ስለዘይከእሉ፡ ክትሕብርዎ ኣድላዩ ኣይኮነን። ብኸብረትኩም ነቶም ኣብ ከባቢኹም ዘለዉ ኣገለግሎ ፖሊስ ደዊልኩም፡ ወግዓዊ ጸብጻብ ግበሩ።

ኣብ ናይ ኪቸነር-ዋተርሎ ጥምረት ኣስላም ደቂ ኣንስትዮ ኣብ 519-722-2449 ደውሉ

ብዓሌታውነት፡ ጽልኢ-እስልምናን ፣ ጽልኢ-ባዕዳውያንን ዝተደረገ ናይ ጽልኢ ፍጻሎታትን/ወይ ኣድልዎ፡ ብመንገዲ ጥምረት ኣስላም ደቂ ኣንስትዮ ኪቸነር-ዋተርሎ (Coalition of Muslim Women of KW) ኣቢልኩም ክትሕብሩ ይከኣል።

- ብኣንጻይን ኣብ <https://reportinghate.ca/> ብምኻድ
- ተሌፎን ምድዋል፡ ቴክስት ምጽሓፍን፡ ብዋትስአፕን እውን ይከኣል።

ኣብ ናይ ከተማ ዋተርሎ ምምሕዳር ኣኸበርቲ ሕጊ ኣብ 519-747-8785 ደውሉ

እቲ ስእላዊ ጽሑፍ ወይ ዕንወት ንብረት፡ ብጽልኢ ዝተደረገ ከምዝኹን እንተዘይመስለኩም፡ ኣባላት ማሕበረሰብ ምስ ኣኸበርቲ ሕጊ ምምሕዳር ከተማ ዋተርሎ ተረጊቦም ክሕብሩ ይኽእሉ እዮም።

- ብኣንጻይን ኣብ [an online report](#) ብምኻድ
- ብመዓልቲ፡ ኣብ ቅ. ተሌፎን 519-747-8785 (ካብ ሰነይ ክሳብ ዓርቢ፡ ካብ ሰዕት 8:30 ንግሆ፡ ክሳብ 4:30 ድ.ቐ.) ብምድዋል
- ብግዜ ምሽትን፡ ኣብ መወዳኦታ ስሙንን፡ ባላትን ድማ ብቐ. ተሌፎን ኣብ 519-570-9777 ምድዋል
- ብኢሜይል ድማ፡ ኣብ municipalenforcement@waterloo.ca ምጽሓፍ ይከኣል።

ንምንታይ ንሕብር?

- ንፍጻሎታት ጽልኢ ምሕባር፡ ንዓኻን ንኻልኣት ሰባትን፡ ዳግማይ ንክይፍጸም ንምክልኻል ክሕግዝ ይኽእል እዩ።
- ኣብ ዞባ ዋተርሎ ብጽልኢ ዝተደረገ ፍጻሎታት ጽልኢ፡ ብዝበለጸ ንምርዳእ ይሕግዝ። ነፍሲ ወከፍ ሓበሬታ፡ ኣብ ከባቢኻ ብሓቂ እንታይ ይካየድ ከምዘሎ ዝገልጽ ስእሊ ይሃንጽ፤ ኣብ ልዕሊ ሓደ ዝተወሰነ ጉጅለ ወይ ብፍሉይት ውልቀሰባት ዝግበር ፍሉይ ባህርያት ዘርኢ ይኸውን።

- ጽልኢ ምሕባር፡ ነቲ ናይ ጽልኢ ፍጻሜታት ደው ንምባል ዝግበር ምንቅስቃስ ይሕግዝ። እቲ ናይ ጽልኢ ፍጻሜ ዓቢ ይኹን ንእሽቶ ብዘየገድስ፡ ምሉእ ሕብረተሰብ ንጽልኢ ብኹሉ መልክዑ ምሕባርን ኣገዳሲ እዩ።
- ንፖሊስን ቤት ምኽርን ዝኣመሰሉ ናይ ከባቢ ትካላት ኣገልግሎት ንቐሓት ብምፍጣር፡ ንኹሉ ኣብቲ ከባቢ ዝነበር ሰብ ብዝበለጸ ንምምሃርን፣ ንምሕባርን፣ ንምክልኻልን ይጠቕም።

(ጥምረት ኣስላም ደቂ ኣንስትዮ ኪቸነር-ዋተርሉ 2023)

ሓበሬታ ንምሃብ ዝጠቐሙ ምኽርታት

ንሓደ ናይ ጽልኢ ፍጻሜ ክትሕብር እንክለኻ፡ ኣገዳሲ ዝርዝራት ንምኣካብ ተጠንቂቕካ ኣስተውዕል፡ ንኣብነት፡

- ብዝከአለካ መጠን ስኢ ከተልዕል ፈትን
- ነቲ ብጽልኢ ዝተደረሸ ነገር ዝረኽብካሉ ሰዓትን ክትዝክር እትኽእል ናይ ግዜ ገደብን ፈሊኻ ምግላጽ። ንኣብነት፡ እቲ ኸስተት፡ ትግሊ ምሽት ክትዛወር ወጺኦካ እንኩለኻ ዘይነበረ እነተኾነ።

ካብ ወግዓዊ ሓበሬታ ምሃብ ወጻኢ፡ ሓበሬታ ክትህብ እንክለኻ፡ ነዞም ዝስዕቡ ኣብ ግምት ኣእቱ፤

- ኣብ ውሽጢ ከባቢ (ጎረባባቲ) ወይ ማሕበረሰብ-ብኣዊ ኩነታት እንኩለኻ፡ ወይ ብመገዲ ናይ ከባቢኻ ማሕበራዊ መራኽቢታት፡ ጎዳእን ጽልኢ ዝደረኹን ምስልታት ኣይተካፈል። ስእልታት ምክፋል ዝያዳ ጉድኣት ከስዕብ ይኽእል እዩ። ስእልታት ምስቶም ብቐጥታ ሓበሬታ ዝኣከቡን ዝነጥፉን ትካላት ከም ኣኸበርቲ ሕጊ ጥራይ ኣካፍል።
- ብዛዕባ ሓደ ብጽልኢ ዝተደረሸ ፍጻሜ ንጎረባብቲ ክትሕብር ምስ እትደሊ፡ ነቲ ከስዕብ ዝኽእል ጉድኣት ብዝሕሉ መንገዲ ግለጽን፡ ዝያዳ ጉድኣት ንምምጻእ ዘይኮነስ፡ ዕላማኡ ደገፍ ክትህብን ክትረክብን ምጂኑ ኣረጋጋጽ።
- እቲ ፍጻሜ ንፖሊስ ምስተሓበረን፡ ብፖሊስ ምስተመርመረን፡ ኣብ ናይ ጽሬት ስራሕ ንምስታፍ ዝሕግዙ መንገድታት ምሕባብ። እቲ ናይ ጽልኢ ምልክት ወይ ቋንቋ፡ ኣብ ውልቃዊ ንብረት ናይ ሓደ ሰብ እንተኾይኑ፡ ባዕልኻ ወይ ምስ ጎረባብትኻ ተሓባቢርኩም ናይ ምጽራይ ሓዝ ንምቕራብ ኣብ ግምት ኣእቱ። ቢያ ምልካይ፣ ናይ መጽረዩ ኣቐሓት ምቕራብ፡ ወይ ንዝተበላሸዉ ነገራት ንምእላይ ምሕጋዝ፡ እቲ ግዳይ ጽልኢ ዝኾነ ጎረቤትካ ፍቓደኛ እንተኾነ፡ ደገፍካ ከተርእዩሉ ኣትኽእለሉ መገድታት ክኾኑ ይኽእሉ እዮም።

ሓበሬታ ምስ ሃብካ፡ እንታይ ክትጽብ ትኽእል?

ናይ ጽልኢ ፍጻሜ ክትሕብር እንክለኻን፡ ምስ ዝተፈላለዩ ትካላት ክትራኽብ እንክለኻን፡ ክትጽብዮም እትኽእል ነገራት እዞም ዝስዕቡ እዮም፡

ናይ ዞባ ዋተርሉ ኣገልግሎት ፖሊስ

- ናብቲ ናይ ህጹጽ እዋን ቁጽሪ ተሌፎን ክትድውል እንኩለኻ፡ ወይ ብመንገዲ እቲ ህጹጽ ዘይኮነ ቁጽሪ ክትሕብር እንኩለኻ፡ ወይ ድማ ንዋተርሉ ክራይም ስቶፐርስ [Waterloo Regional Crime Stoppers](#), ክትድውል ከለኻ፡ ኣስዒብካ እንታይ ክትገብር ከምዘለኩካ መምርሕን ደገፍን ክትረክብ ኢኻ።
- ብመገዲ ዞባ ዋተርሉ ኣገልግሎት ፖሊስ፡ ብቋንቋኻ ከመይ ጌርካ 911 ክትድውል ከም ኣትኽእል፡ ኣብዚ መርበብ ሓበሬታ ብምኻድ ተመሃር፡ [calling 911 in your language](#)
- ሓበሬታኹምን ብዛዕባ እቲ ፍጻሜ ድማ ዝርዝር ሓበሬታ ክውሰድ እዩ።
- ልክዕ ተሌፎን ምስ ደወልኩም፡ ስጉምቲ ናይ ምውሳድ ምንቅስቃስ፡ ብኡ ንብኡ ይጅምር።
- ምስ ዞባ ዋተርሉ ክራይም ስቶፐርስ ክትራኽብ ከለኻ፡ ሽም-ኣልባነት ናይቲ ወሃቢ ሓበሬታ ውሑስ እዩ። ዝተሃሀበ ሓበሬታ ናብ መርማሪ ሓላፊ ወይ ፍሉይ ኣሃዱ ንምርመራ ይኸይድ።

ጥምረት አሰላም ደቂ አንስትዮ ኪችነር-ዋተርሉ

- ሸምካ ከይገለጽካ፡ ናይ ባዕልኻ ወይ ናይ ካላ እብ ሓበሬታ፡ ብኢሜይል ኣብ report@cmw-kw.org ብምጽሓፍ ምሃብ ይከኣል፤ ወይ ብቐጥታ ኣብ መርበብ ሓበሬታ www.reportinghate.ca ብምኻድ፡ ሓበሬታ ምሃብ ይከኣል።
- ሓበሬታ ኣብ ስልኪ ቁጽሪ 519-722-2449 ብምድዋል፤ ብቴክስት መልእኽቲ ብምጽሓፍ፤ ወይ ብዋትስአፕ እውን ምሕባር ይከኣል።
- ብዝተፈላለዩ ቋንቋታት ክትሕብር ይከኣል።
- ኣዚ ቐጽሪዚ፡ ህጹጽ ናይ ሓደጋ ቁጽሪ ኣይኮነን። ኣብ ግዜ ሓደጋ ፡ ናይ ቅልጡፍ ረድኤት ቁጽሪ 911 ደውል።
- ሓደ ካብ ጥምረት አሰላም ደቂ አንስትዮ ኪችነር-ዋተርሉ፡ ኣብ ውሽጢ 48 ሰዓታት ክራኸበኩም እዩ።
- ካብ ጥምረት አሰላም ደቂ አንስትዮ ኪችነር-ዋተርሉ፡ ብብሕቲ ደገፍ ክትረኽቡ ክትሓቱ ትኽእሉ ኢኹም። ከም ንኣብነት፤
  1. ምስ ትኽክለኛ ወሃብቲ ኣገልግሎት፡ ከም ቤት ፍርዲ ሰብአዊ መሰላት ኣንቴርዮ፣ ኣባይቲ፣ ቤት ትምህርቲ፣ ክንክን ጥዕና፣ ፖሊስን ዝመሳሰሉን ምርኻብ።
  2. ምእንታኻ ምስ ትኽክለኛ ሰበስልጣን ምዝርራብን ምጉስጓስን/ምጥባቕን
  3. ብዛዕባ ጉዳይካ ኣብ ዝግበር ኣኼባታት ምሳኻ ምጂን
  4. ከም ኣድላይነቱ፡ ናብ ግቡእ ኣገልግሎታት፡ ከም ጠበቓታት፣ ኣካዩድቲ ሕግን፣ መምርሕን ከተማ ምውካስ
  5. ጥርጉን ንምቕራብን ደብዳቤ ንምጽሓፍን ምሕጋዝ
  6. ኣገዳሲ ባህላዊ ምኽሪ ምሃብ
  7. ምስ ዓሌታውነትን፣ ጽልኢ እስልምና፣ ጽልኢ ባዕዳውያንን ዝተኣሳሰሩ ናይ ከባቢ ግርጭታት/ጸገማት ብሽምግልና (ሱላሕ) ምፍታሕ።

ኣኽበርቲ ሕጊ ምምሕዳር ከተማ ዋተርሉ

- ሓበሬታ ብመንገዲ ኢንተርኔት ትህብ እንተኾነካ፡ ሕቶኻ ናብቲ ኣብ ስራሕ ዘሎ ኣባል ሰራሕተኛ ክተሓላለፍ እዩ።
- እንድሕሪ ደኣ ሓበሬታ ብተሌፎን ትህብ ኩንካ ድማ፡ ድሕሪ ሰዓታት ስራሕ ዝግበር ጻውዒት ኣብ ዝቐጽል ናይ ስራሕ መዓልቲ መልሲ ክወሃቦ እዩ።

ጎረባብቲ (ከባቢ) ክገብርዎ ዘለዎም ስራሕ

ሓገዝን ደገፍን ምርካብ

ከምቲ ኣብ ላዕሊ ዝተገልጸ፡ ብጽልኢ ዝተደረሸ ፍጻመ፡ ኣብ ውሽጢ ከባቢኻን ኪኖኡን ብብዙሕ ዝተፈላለዩ መንገዲ ጉድኣት ከስዕብ ይኽእል እዩ። እንድሕሪ ደኣ ሓደ ጎረቤትካ ደገፍ ዘድልዮ ኾይኑ፡ ሓላዩን ርሕሩሕን ኩን። ኣብዚ ግዜ እዚ፡ ሓደ ካብቶም ጎረቤትካ ከድልዮ ዝኽእል ሓገዝ፡ ጸጋታትን ሓበሬታን ኣበይ ክረክብ ከምዝኽእል ምሕባር እዩ። ጎረባብቲ ከድገፉ ዝደልዩሉ ሓደ መንገዲ ክኸውን ዝኽእል ምንጭታት ሓበሬታ ምቕራብ እዩ። ኣብ ከባቢ ካብ ዝርከቡ ናይ ሓበሬታን ደገፍን ኣገልግሎታት ኣብ ታሕቲ ተዘርዚሮም ኣለዉ።

ትካል ተበግሶታት ፍትሒ ማሕበረሰብ (Community Justice Initiative): መንነት መሰረት ዝገበረ ኣገልግሎት ሸምግልና መጉዳኣቲ

ሸምግልና (ሱላሕ)

መንነት ናይ ሓደ ሰብ፡ ወይ መዳያት መንነቱ ነቲ ጉድኣቱ ዘህስስ ወይ ዘናእስ ክኸውን እንኩሎ፡ ሱላሕ ኣብ መንነት ዝተመርኮሰ፡ ንኹሉ ዓይነት ግርጭትን ገበንን ናይ ምሕዋይ ኣገባባት ተበርክት። ሰባት ካብ ዝተፈላለዩ ድሕሪ ባይታን፡

ተመኩርታትን ዝመጹ ስለዝኹኑ፡ ኣብ ዘጋጥሞም ማህሰይቲ ጽልዋ ኣለዎ። ገለ ኣብነታት ናይቶም ምስ ኩነታት መጉዳኣቲ ዝኹሉ ኣገደስቲ ምልክታት ነዞም ዝሰዕቡ የጠቓልሉ። ዓሌት፣ ኩነታት ስደት፣ ዕድመ፣ ማሕበረ-ቁጠባዊ ኩነታት፣ ጾታዊ መንነት፣ ጾታዊ ዝንባላ፣ ሃይማኖትን ዓቕምን ይርከብዎም።

ዝሰልጠኑ ኣመሓደርታትን መንጎኛታትን፡ ንምስ መንነት ዝቃለሱ ውልቀሰባትን ጉጅለታትን፡ ኣብ ሓደ ንክመጹ ክድግፉ ይክእሉዮም። ሱላህ (ሽምግልና) ኣብ ዙርያ ዝተፈላለዩ ኣርእስታት ንዝግበር ዳህሳስን ውሳኔን ክሕግዝ ይክእል እዩ። እዞም ዝሰዕቡ ድማ ክጠቓልሉ ይክእሉ እዮም፤ ምግምጋም ድሌታት፣ ምኽራብ ምርድዳእ ፣ ጉድኣት ምጽጋን፣ ዝምድናታት ምምላስ፣ ኣብ ዝምድናኦም ንክህልዉ(ክቕጽሉ) ውጥን ንምፍጣር ምጥዕዓም፣ ተሓታትነት

ሱላሕ ንመን እዩ?

ሱላሕ ነዞም ዝሰዕቡ ኣባላት ሕብረተሰብ እዩ።

- ኣብ መንነት ዝተመርኮሰ ጉድኣት ንምብጻሕ ተዋፊርም፣ ወይ ኣስዒቦም፣ ወይ ተሳቲፎም፣ እንተ ነይሮም።
- መንነት መሰረት ዝገበረ ጉድኣት ዘጋጠሞም
- ነቶም ወይ ኣብ መንነት ዝተመርኮሰ ጉድኣት ንምብጻሕ ዝተዋፈሩ፣ ወይ ነቶም ጉዳት ዘጋጠሞም ይድግፉ እንተ ኣለዉ።
- ኣብ ዝምድናታቶምን ኣብ ማሕበረሰባምን፡ መንነት መሰረት ዝገበረ ጉድኣት ንምክልኻል ተገዳስነት ዘለዎም።

ሱላሕ ካብ ብዝተፈላለዩ መንገድታት፡ ጽልኢ መሰረት ዝገበረ ጉድኣት ዘጋጠሞም/ ከጋጥሞም ዝክእል ሪፈራላት ብሓገስ ትቕበል። እዚኦም ድማ ኣባላት ማሕበረሰብ፣ ኣገልግሎት ፖሊስ ዘባ ዋተርሉ፣ ኣብያተ ትምህርቲ፣ ከምኡ እውን ከም ናይ እምነት ቦታታት ወይ ማሕበረሰብኣዊ ማእከላት ዝኣመሰሉን፡ ናይ ማሕበረሰባትን ይርከብዎም።

ናይ ሱላሕ ናይ ምክልኻል ኣገልግሎታት እንታይዮም?

ሱላሕ ንዘተን ዝርርብን ቦታ ብምሃብ፡ ኣብ መንነት ዝተመርኮሰ ጉድኣት ንምክልኻል፡ ዝምድናታት ብምህናጽ ደገፍ ትህብ።

ምስቶም ቦታታት እንሻረኹም ሰባት፡ ትርጉም ዘለዎ ዝምድና ምምስራትን ምህናጽን፡ ንተቐባልነትን ዋንነትን መሰረት ክኸውን ይክእል። ማሕበረሰባት ኣብ ነንሕድሕድና ዘለና ኣረኣእያን/ግምታትን ንምድህሳስ ዝዕድምን፡ ኣብ ዝተመቻቸዎ ዝርርባት ንምእታውን፡ ናብ ዝዓበየ ምርዳእ ናይ ሕይወት ተመኩርታት ንምስግጋር ደገፍ ሱላሕ ክሓቱ ይክእሉ። ኣብዞም ኣገልግሎታት እዚኣቶም፡ ገለ ካብቶም ንጥፈታት፡ ከም ዙርያ ዝርርብን፣ ዝተመቻቸዎ ትምህርትን፣ ኣስተምህሮታታን፡ ወዘተ ክኾኑ ይክእሉ።

ኣብነታት ናይቶም ከምልመሉ ዝክእሉ ኣገልግሎታት ምክልኻል፡ እዞም ዝሰዕቡ ይርከብዎም።

- ዓቕሚ ናይቲ ኣብ ዙርያ መንነት ዝግበር ኣጻጻሚ ዝርርባት፡ ብዝያዳ ንምሕያል ዝደልዩ ማሕበረሰባት
- ምስ ስራሕ ዝተኣሳሰረ፡ መንነት መሰረት ዝገበረ ጉድኣት ንምክልኻል ኣብ ዝግበር ጻዕሪ፡ መንነት ንምፍታሕ/ንምግላጽ ዝግደሱ ትካላት

ናይ ሱላሕ ናይ ሽምግልና ኣገልግሎታት እንታይዮም?

ሱላህ ብቐንዱ ምስ መንነት ዝተኣሳሰረ፡ ብግጭት ወይ ብገበን ጉድኣት ኣብ ዘጋጠመሉ ኩነታት፡ ብኣገልግሎት ሽምግልና ኣቢላ ናይ ምሕዋይ (ዕርቂ) ዕድላት ትህብ።

ኩሉ መቐጻዕቲ፡ ንኣድልዎ ከመዘይነበረ ወይ ከምዘይፍለጥ ክገብር ከምዘይክእል ኣጸቢቓ ስለ እትፈልጥ፡ ሱላህ (ሽምግልና)፡ ዘይመቐጻዕታዊ ኣገባባት ፍታሕ ብምራጽ፡ ተቐባባልነትን ኣባልነትን ዘለዎም ማሕበረሰባት ንምጥራይ/ንምዕባይ፡ ክትሰርሕ ቃል ኣትያ ኣላ። ሱላሕ፡ ኣብ ልዕሊ ኹሉ ፍልልያት፡ ኣብቲ ኣብ መንጎ ሰባት ዝግበር ዝምድናታት፡ ምርድዳእ ምህናጽ ወሳኒ ምዃኑ ትርዳኦም። ሱላሕ ነቶም ንመንነት መሰረት ዝገበረ ጉድኣት ኣበርክቶ ዝገበሩ፣ ወይ ነቶም ብሰንኩ መጉዳኣቲ ዝረኹቡ፣ ወይውን ነቶም ካልኣት ኣብዚ ጉዳይ ዝተሳተፉን፡ ንኹሎም ብዝበለጸ ክጠቕም ዝክእል ዓይነታት ደገፍ ንምርካብ ድልውቲ

እያ። ገለ ካብቶም ንአገልግሎታት ሽምግልና ክወገን ክገብሩ ዝኸኸሉ መገድታት ድማ፡ እዞም ዝስዕቡ ይርከብዎም፡ ገጽ-ንገጽ ብምርኻብ ዝግበር ሽምግልና፣ ሻትል ሽምግልና (ተውናጫፊ ሽምግልና፣ ማለት ነቶም ሰብ ጉዳይ ከምዘይራኸቡ ጌርካ፣ ሓሳብም ከምዝቀያየሩ ምግባር)፣ ሶረገሲ ሽምግልና (ማለት ብውክልና ዝግበር ሽምግልና)፣ ሓደ-ንሓደ ምድጋፍ (ነቶም ሰብ ጉዳይ ሓደ ብሓደ ብምርካብ ዝግበር ሽምግልና)፣ ብዘርርብ ወይ ብዋዕላ ዝግበር ሽምግልና።

ኣብነታት ናይቶም ኣገልግሎታት ሽምግልና ክጠቓምዎ ዝኸኸል ፍጻሜታት እዞም ዝስዕቡ ይርከብዎም፡

- ሓደ ወገን፡ ኣብ ልዕሊ ሓደ ውልቀሰብ ወይ ግጅለ፣ መንነት መሰረት/ምክንያት/ዒላማ ብምግባር ዘምጽኦ ጉድኣት ንኣብነት፡ ሓደ ሰብ ያሚካ (ኣይሁዳውያን ዝመልስዎ ቆቢዕ) ተኸዲኑ ኣብ ምገዲ ከላግጽሉ ከለዉ፡ ዝስምዖ ፍርሒ።
- ሳዕቤን ናይቲ ንመንነት ዒላማ ዝገበረ ርእይቶታት ወይ ተግባራት ዝወሃብ ግብረ-መልሲ። ንኣብነት፡ ሓደ ማሕበረሰብ፡ ብሰንኪ እቲ ጎረባብቲ ዘይተቐባልነት ዝመልኦ ብዛዕባ ስደተኛታት ዝህብዎ ርእይቶ፡ ሓራቕ ግብረ መልሲ ምሃብ።
- ምልክታት ናይ ሓደ ሕብረተሰብ ብዕላማ ምጥቃዕ፣ ምልክታት ጽልኢ ብምጥቃም፡ ናይ ሓደ ማሕበረሰብ ከባቢ ኣብ ሓደጋ ምኣታው፣ ወይ ድማ ኣድልዎ ዘመልክቱ ወይ ዘበራትዑ ተግባራት ምዝውታር። እዚ ድማ፡ ንሓደ ሕብረተሰብ ተቐባልነት ከምዘይስምዖ ዘገልጹ ተግባር እዩ። ንኣብነት፡ ባንዴራታት ጥራይ ምብልሻው ወይ ምእላይ፣ ምልክት ስዋስቲካ ኣብ ናይ ኣይሁድ ናይ ጸሎት ቦታ ምስኣል፣ ኣብ መንኣሰያት ዝዝውተር ናይ ዓሌታውነት ጸርፊታት፣ ዋላኳ ንወልቀሰብ ብፍሉይ ዝግለጸዎ እንተዘይኮነ።

ብዛዕባ እዞም ኣገልግሎታት ዝያዳ ንምፍላጥ፡ ብኸብረትኩም ኣብ መርበብ ሓበሬታ ሱላህ [Sulah webpage](#) ብምኻድ ተወከሱ። ወይ ድማ ን Kamil Ahmed ኣብ kamila@cjiwr.com ብምጽሓፍ ወይውን ኣብ ቁ. ስልኪ 519-744-6549 ext. 205 ብምድዋል ተራኸቡና።

ጥምረት ኣስላም ደቂ ኣንስትዮ ኪኸነር-ዋተርሉ

ካብ ገበናት ጽልኢ፣ ካብ ፍጻሜታት ጽልኢን ኣድልዎን ንዝደሓኑ ሰባት፡ ብኸምዚ ዝስዕብ ደገፍ ክሕግዙ ይኸእል።

- ሽግራት ንምፍታሕ፡ ምስ ትኸክለኛ ሰበሰልጣን ምርኻብ
- ምስ ከም ኣብያተ ትምህርቲ፣ ፖሊስ ወዘተ ዝኣመሰሉ ትካላት፡ ጎስጓስን ምግባርን ምጥባቕን
- ኣብ ጉዳያት ቤት ፍርዲ ሰብኣዊ መሰላት ምድጋፍ
- ንባህላዊ ስሚዒታት ጥንቁቕ ዝኾነ ናይ ምክሪ ሪፈራል ምግባር
- ብመንገዲ ሱላክ ናብ ምሕዋይ ፍትሒ/ሽምግልና ምውካስ/ሪፈራል ምግባር

በቲ ሓደ-ንሓደ ዝወሃብ ምክሪ እንተደለኹም፡ በዚ ኢሜይል report@cmw-kw.org ተራኸቡና፣ ወይ ድማ ኣብ ቁ. ስልኪ 519-722-2449 ብምድዋል፣ ቴክስት ብምጽሓፍ፣ ወይ ብዋትስአፕ ተራኸቡና። እዚ ደገፍ እዚ ብዝተፈላላልዩ ቋንቋታት ይቐርብ። .

ምንጪ ሓበሬታታት ብዛዕባ ጽቡቕ መነባብሮ

ገጽ መርበብ ኢንተርኔት [Reconciliation, Equity, Diversity and Inclusion webpage](#)፡ ኣብዚ እዋን እዚ ንናይ ኣእምሮ ጥዕናን፡ ጽቡቕ ምህላውን ድሌታት ንምድጋፍ፡ ሓገዝቲ ክኾኑ ዝኸኸሉ ናይ ኣብ ከባቢኻ ዝርከቡ ትካላትን ምንጪ ሓበሬታታት ብዝርዝር የቐርብ። ንውልቃዊ ድሌታቶም ንምድህሳስ ክሕግዎም ይኸእልዩ ኢልካ እንተ ሓሰብካ፡ ንጎረባባትኻ፡ ነዚ ናይዚ ምንጪ ሓበሬታታት ሊንክ ንምሽራኽ፡ ወይ ቅዳሕ ናይዞም ምንጪታት ብምሕታም ንኸተቐርበሎም፡ ፍቓደኛታት እነኹይኖም ኣቐዲምካ ክትሓቶም ኣብ ግምት ኣእቱ። እዚ መርበብ ሓበሬታ፡ ነዞም ዝስዕቡ ናይ ደገፍ መዳያት የጠቓልል፡

- ናይ ኣእምሮ ጥዕና

- ጽብቕ ምህላው/ መነባብሮ
- ትካላት 2SLGBTQ+
- ምክሪ
- ብዝኃ-ባህላዊ ትካላት
- ትካላት ደቀባት
- ትካላት አካለ-ስንኩላን

ንምሉእ ሓበሬታ ኣብ [Reconciliation, Equity, Diversity and Inclusion webpage](#) ብምኻድ ተወከስ፣ ወይ ድማ፡ ርኢይቶን፣ ዝተመሓየሸን ሓበሬታን ከተካፍለና እንተደሊኻ፣ በዚ ኢሜይል neighbourhoods@waterloo.ca ጽሓፊልና።

ንነዊሕ ግዜ ዝጸንሕ ጽልዎታት

ንሓደ ዘሕዝን ወይ ጉዳኢ ፍጻመ ንምጽዋር ደገፍ ምድላይ አገዳሲ ጉዳይ እዩ። ድሕሪ ሓደ ጉዳኢ ፍጻመ ዝግበር ሓገዝ፡ ንነፍሲ ወከፍ ሰብ፡ ከከም ኣድላይነቱ ዝተፈላለዩ እዩ። ገለ ሰባት፡ ንድሕሪ ስንባደ ዝመጽእ ጸቕጥን ካልኣት ጽልዎታትን (PTSD) ንነዊሕ ግዜ ዝኸይድ ደገፍ ከድልዮም ይኸእል። ንዝኸነ ሰብ፡ ብኸመይን፡ ከንደየናይን ከምዝተገደእ ብዘየገድስ፡ ደገፍ/ረድኤት ከልሻዕ ኣድላይ ኢዩ። ሊስታ ናይ ኣብ ከባቢና ዝርከቡ ትካላትን ሰብ ሙያን ኣብቲ ገጻት መርበብ ሓበሬታ፡ [Reconciliation, Equity, Diversity and Inclusion webpage](#) ተዘርዚሩ ይርከብ።

ምጽራይ ስዕላዊ ጽሑፋት (ግራፊቲ)

ብጽልኢ ዝተደረገኹ ጽሑፍ ወይ ካልኣት መልእኽትታት እንተረከቡም ወይ እንተ ኣጋጠመኩም፡ ኣብቲ ንምጽራይ ኣብ ምጅማር ንዝውሰድ ስጉምትታት ምእንቲ ክትሕግዙ፡ ንፖሊስ ሓብሩ። ኣገልግሎት ፖሊስ ዘባ ዋተርሎ፡ ጽሬት መዓስ ክግበር ከም ዝኸእል ክመኽሩን፡ ንወነንቲ ንብረት፣ ከም ከተማ ዋተርሎ፣ ኣብ ከባቢ መዘናግዲታት፣ ወይ ንዘባ ዋተርሎ ብዛዕባ ሳጹናት ሙብራህቲ ትራፊክ ክራኸቡዎም እዮም።

እቲ ጽሑፍ ኣብ ናይ ብሕቲ ንብረት (ከም ገዛ ወይ ኣፓርታማ) እንተኾይኑ፡ ከመይ ጌርካ ክትሕግዝ ከም እትኸእል ንምፍላጥ፡ ምስ ዋናታት ክትራኸብ ኣብ ግምት ኣእቱ። እቲ ናይ ጽልኢ ፍጻመ፡ ንከባቢ ዕላማ ዝገበረ እንተኾነ፡ ምጽራይ ሓደ ካብቶም ክግበሩ ዘለዎም ነገራት እዩ። ብፍቓድ ናይቲ ወናኒ ንብረት፡ ንስኻ ወይ ካልኣት ጎረብብቲ ብሓባር ብምጂን፡ ከም መንደቕ ምሕዳስ፣ ቦያ ምልካይ፣ ምሕጻብ መንደቕ፣ ምሕጻር፣ ወይ ካልእ ክትገብሮ እትኸእልን፡ ምስ ወናኒ ንብረት ንምውሳኦ ኣብ ግምት ኣእቱ።

ሓደ ፍጻመ ምስ ዘጋጥም፡ ናይ ከባቢ መራኽቢታት ምድህሳስ

ብጽልኢ ዝተደረገኹ ናይ ጽልኢ ፍጻመ ምስ ዘጋጥም፡ ሓደ ስምረት ዘለዎ ከባቢ ወይ ገዛውቲ፡ ኣብቲ ሕብረተሰብ ርሕራሔን ሓልዮትን ክርኢ ይደሊ። በቲ ብጽልኢ ዝተደረገኹ ፍጻመ ዝተጸልዉ ወይ ዝተገደኡ ጎረብብቲ ንምድጋፍ፡ ዝከአላካ ግበርን ካልኣት እውን ከምኡ ክገብሩ ኣተባብዕን።

ኣብነታት ወይ መንገድታት ንስኻን ጎረብብትኻን ብኸመይ ክታራኸቡ ከም እትኸእሉ፣

- ካልኣት ተጎዲእምን ተጸልዮምን እንተለዉ ንምርእይ፡ ገዛ ገዛ ብምኻድ ምስ ጎረብብትኻ ምዝርራብ
- እዚ ተግባርዚ ኣብ ሕብረተሰብ ቅቡል ከምዘይኮነ ኣነጽር፣ ብዛዕባ ስክፍታኻ ድማ ቅኑዕ ኩን።
- ማሕበር ወይ ማዕከል ጎረብብቲ ንምምስራት፡ ምስ [Community Justice Initiatives](#) ምርኻብ

- ከም ሓቛፊ ማሕበረሰብ መጠን፡ ምላሽ ንምሃብ ዘኸለሉ መንገድታት ንምዝታይ፡ ናይ ማሕበረሰብ ኣኼባ ምእንጋድ። እዚ ብዙሕ ዝተፈላለዩ ሓሳባት ከጠቓልል ይኸእል እዩ፡ ከም ምድላው ዋዕላ ከባቢ፡ ደገፍ፡ ምውጻእ ገንዘብ ወይ ካልኦት ተግባራት። ንዝቐጽል ስጉምታት ንምውዳብን፡ ቀዳምነታት ንምስራዕን፡ ንእሽቶ ጉጅለ ወለንተኛታት ንምፍጣር ኣብ ግምት ኣእቱ። ናይ ከተማ ዋተርሉ ጉጅለታት ከባቢ፡ [neighborhoods team](#) ኣብ ርክባት ከባቢ ዝውሰዱ ስጉምታት ንምድጋፍን ንምሕጋዝን ቅርብቲ እዩ።

ንኹሉ ሓቛፊ ዝኾነ ከባቢ ምድጋፍ

ብጽልኢ ዝተደረገኹ፡ ፍጻመታት፡ ኣብ ዝኾነ እዋን ከጋጥሙ ዝኸለሉ እንተኾነ፡ ከም ከባቢ መዓልታዊ እትገብሮ ግና ነፍሲ ወከፍ ኣባል፡ ኣብቲ ቤተይ ዝብልዎ ቦታ ዝረኽብዎ ደገፍን ሓድነትን፡ ኣዎንታዊ ጽልዎ ከገብሮም ይኸእልዩ። ኣብ ምፍጣር ተቐባባልን፡ ንኹሉ ዝሓቁፍ ሓድነትን ንጡፍ ምዃን፡ ሕጻንታት ነገር ምስ ዘጋጥም፡ እቲ ከባቢ ብቐጥታ መልሲ ክህብ ይሕግዞ።

ከባቢኻ ምእንቲ ኩሉኻዕ ንኹሉ ዝሓቁፍ ቦታ ክኸውን ዝሕግዞ

- ናይ ኩሉ እምነትን ባህልን በዓላት ምብዓልን፡ ንኹሉ ዝሓቁፍ ኣማራጺታት መግቢ ምቕራብን።
- ኣባላት ማሕበረሰብ ኣብ ዝጸምሉ እዋናት፡ ኣብቲ ዝተመደበ ንጥፊታት ከባቢ፡ ነቲ መደብ ብኸመይ ክጸልዎ ከምዝኸእል ሕሰብ።
- መኸላእታታት ንዘጋጥምዎ ኣባላት ማሕበረሰብ፡ ኣብ ኣኼባታት ወይ ፍጻመታት ንኸሳተፉ ዘኸለሎም ደገፋት ምቕራብ። ከም ንሕጻናት ዝጥዕም ኣኼባታት፡ በብዓይነቱ ኣማራጺታት ወይ ግዜያት ዘለዎም ኣኼባብታ ምስንዳው።
- ንሓደሽቲ ጎረባብቲ፡ ሓሳብም ከካፍሉን ከሳተፉን ምትብባዕ። ኣብ ኩሉ እቲ መደብ ናይ ምውጻእ ግዜ፡ ዝያዳ ድምጺ ብዝተሰምዐ መጠን፡ እቲ ፍጻመ ወይ ፕሮጀክት ዝያዳ ንኹሉ ዝሓቁፍ ክኸውን እዩ። ወለንታዊ ስራሕ፡ ግዜን ተወፋይነትን ዝሓትት እዩ፡ ስለዚ ንጎረባብቲ ዋጋ ኣበርክቶኦም ከምዝፈልጡ ምግባርን፡ ብዝተኻእለ መጠን ድማ፡ ምስ ሓደሽቲ ኣባላት ከምዝራኽቡ ምርግጻ።

- ኣብ መርበብ ሓበሬታ ናይ ጉጅለ ከባቢታት [neighbourhoods team](#) ብምኻድ፡ ንጎረባብቲ ብኸመይ ኣብ ወጻኢታትን ኣሰራርሓታትን ክንሕግዞ ከም እንኸእልን ትርጉም ዘለዎ ምድጋፍ ከምዝከእልን ተመልከት።
- መንእሰያት ኣብ ኣመራርሓን ኣብ ምውጣንን ንኸሳተፉ ምድጋፍ። መንእሰያት ብናይ ጽልኢ ገበናትን ፍጻመታትን እውን ይጽለዉ እዮም፡ ኣካል ናይ ሓደ ንኹሉ ዝሓቁፍ ማሕበረሰብ ክኾኑን፡ ከባቢኦም ተቐባባሊ ቦታ ንኸኸውን፡ ሓሳባቶም ንኸካፍሉን፡ ክበራትዑ ይግባእ።
- ኣብ እትገብሮም ፍጻመታት፡ ተሳታፊነትን ተኸእሎታትን ኣብ ግምት ኣእቱ። ንኣብነት፡ ምድላዎት ናይ ሓደ ፍጻመ፡ ወይ ኣብ ሓደ ፍጻመ ንኣትጥቀመሎም መብራህትን ድምጽታትን ኣብ ግምት ምእታው ከጠቓልል ይኸእል። ንጎረባብቲ ኣብ ፍጻመታት ብኸመይ ከሳተፉን ክድግፉን ከምዝኸለሉ፡ ፍቓደናታት እንተኹይኖም ተወከሶምን ኣተባባዓዮምን።
- ጎረባብቲ ጽልኢ ንኸሕብሩን፡ ኣንጻር ጽልኢ ዝድርኹ ፍጻመታት ክዛረቡን ንምድጋፍ፡ ንኸምዚ መምርሒ ዘመሰሉ ምንጪ ሓበሬታታት ምክፋል።

ንዝያዳ ሓበሬታ፡ ኣብዚ መርበብ ሓበሬታ ብምኻድ ተወከስ፡ [Supporting and encouraging an inclusive community how-to guide](#).

ከምቲ ኣብ ላዕሊ ዝተገልጸ፡ ንኹሉ ዝሓቁፍ ስጉምታት ብስሩዕ መደብ ካብ ምድጋፍ ብተወሳኺ፡ ንከባቢኻ ብዙሕነትን፣ ፍትሓውነትን፣ ሓቛፍነትን፣ ኣገደስቲ ኣካላት ናይ ማሕበረሰብኣዊ ህይወት ዝኾነሉ ቦታ ምእንቲ ክኸውን፡ ብዝያዳ ዘተባባዕ ናይ ተግባር ነጥብታት ወይ ፕሮጀክታት ምትእኻኻብ ኣብ ግምት ኣእቱ።

ንዝተፈላለዩን ንኹሉ ዝሓቁፍን ፕሮጀክታት ከባቢ ዝምልከት ሓሳባት

- ኣብ ከባቢኻ ሓንቲ ብዛዕባ ብዙሕነት ብናጻ እተገልግል ንእሽቶ ቤተ-መጻሕፍቲ ጀምር። እዚ ድማ፡ ንኣባላት ማሕበረሰብ፡ ናይ ጸለምትን፣ ደቀባትን፣ ጻዓዱ ዘይኮኑ ጸሓፍትን፣ ከምኡውን ናይቶም ብታሪኽ ግሉላት ዝኾኑ ጉጅለታትን (2SLGBTQ+, ስንኩላን) ድምጺ ዘጉልሉ መጻሕፍቲ ክሻርኹ ይሕግዝ። ናይ ኪቸነር-ዋተርሉ ንእሽቶ ናይ ብዙሕነት ቤተ-መጻሕፍቲ፡ [KW Little Diverse Libraries](#)፡ ሓዲ ዓቢ ምንጪ ሓበሬታ ኹይኑ፡ ንምምሃርን፣ ንምልዕዓልን፣ ንምትብባዕን ዝዓለመ፡ ኣብ መላእ ዞባ ጸረ ዓሌትነት ንምስፋሕን ዝሕግዝ እዩ።
- ብዛዕባ ብዙሕነት ተሕዝቶ ዘለዎም ፊልምታት ንምርእይ፡ ናይ ቺነማ ምሽት ምስንዳው። እዚ ማለት፡ ንዘንታ፡ ንዳይረክተራት፡ ንተዋሳኢቲ፡ ከምኡውን ካልኣት ኣብ ብዙሕነት ዘትኩፍ መዳያት ምጥላሕ ኣገደስቲ እዮም።
- ኣብ ጻዓዱ ዘይኮኑ ጸሓፍትን፣ ኣብ ብታሪኽ ግሉላት ዝኾኑ ጉጅለታትን ዘተኮረ፡ ክለብ መጽሓፍ ምምራሕ
- ኣብ ከባቢ ዝርከብ ስነ-ጥበብ ናብ ሕብረተሰብ ንምምጻእ፡ ካብ ካልኣ ዓሌት ዝኾነ፣ ወይ ካብ ደቀባት፣ ወይ ካብ ማዕርነት ዝግብኦ ጉጅለ ዝኾነ፣ ስነ-ጥበባዊ ምቕጻር። እዚ ድማ፡ ብብዙሕ ዝተፈላለዩ መልክዕ፡ ከም ተያታሮ፡ ሙዚቃ፡ ስእላዊ ስነ-ጥበብን ካልኣትን ከጠቓልል ይኸእል። ምምሕዳር ከተማ ዋተርሉ፡ ብፕሮግራም ስነ-ጥበብ ኣብ ከባቢ ዝፍለጥ፡ [Artists in Neighbourhoods](#) program፡ ኣብ ማሕበረሰብኣዊ ሓሳብ ዝተመርኮሰ፡ ንጎረባብቲ ምስቶም ናይቲ ከባቢ ስነ-ጥበባውያን ንምትእስሳርን፡ ነዚ ዝሕግዝ ናይ ገንዘብ ደገፍ ዝገብርን ፕሮግራም ኣለዎ።
- ንጎረባብቲ ናይ ዝሕር ርእሶም ባህልታታን፣ ቅርስታትን፣ ልምድታትን ከብዕሉ ምብርትታዕ። ንመራሕቲ ከባቢታት፡ ነዞም ባዓላት ኣብ ምእንጋድ ዘበራትዕን፡ ንድሌታቶም ዘካፍልሉን፣ እቲ ከባቢ ዘለዎ ደገፋት ንምቕራብን ዝዓለመ ኣኼባ ንምእንጋድ ኣብ ግምት ኣእትዉ (ንኣብነት፡ ከም ማሕበር ምወላ፣ ምኽሪ/መሪሕነት፣ ምስ ካልኣት ናይ ከባቢ ጋንታት፡ ንሓገዝን ካልእን ዝሕመሱ)
- ከባቢኻ ከም ዝግደስ መዘኻክሪ ዝኸውን ናይ ተቐባባልነት ምልክታት ግበር። ንኣብነት፡ ኣብ መርበብ ሓበሬታ [Heart Beats Hate webpage](#) ብምኻድ፡ ምልክታት ክትገዝእን፡ ሓበሬታ ክትረክብን ይከእል።
- ኣብ ዞባ ዋተርሉ ምስ ማዕርነት ዝግብኦም ኣባላት ማሕበረሰብ ዝሰርሑ ትካላት ንምድጋፍ፡ ናይ ገንዘብ ምትእኻኻብ መደብ ምድላው።
- ንጸለምቲ፣ ንደቀባት፣ ንኻልኣት መበቆላት፣ ን2SLGBTQ+፣ ንስንኩላንን ንኻልኣት ፍትሓውነት ወይ ማዕርነት ንዘደልዩ ማሕበረሰባትን ዝድግፍ ናይ ከባቢ ፕሮጀክት፣ ፕሮግራም ወይ ትካል ንምድጋፍ፡ ወለንተኛ ምዃን። ምስ ናይ ከባቢ ትካላት ርክብ ብምግባር፡ ከም ጉጅለ ንዝገብርዎ ጸዕሪ ብኸመይ ብዝበለጸ ከም ዝድግፉ ንምፍላጥ፡ ቅድሚ ምውጣን ንተሳትፎኻ ጽቡቕ ጌርካ ምርግጋጽ። ብወለንተኛ ክትሳተፉ ትደልዩ እነትኹንኩም፡ ናይ ዞባ ዋተርሉ ናይ ወለንተኛታት ህሉው ዕድላት ንኸትድህስሱ፡ ኣብ መርበብ ሓበሬታ [Volunteer Waterloo Region](#) ብምኻድ፡ ተወእከሱ።
- ንኣብ ከባቢኻ ዘሎ ትምህርትን ምዕባላን ንምድጋፍ፡ ናይ ማሕበረሰብ ዓውደ መጽናዕቲ ኣሰናዱ። ነዚ ንምትግባር፡ ኣብ እትመርጽዎ ኣርእስታት ተመኩሮን ክእለትን ዝነበሮም ትካላት ወይ ውልቀሰባት ምቕጻር። እዞም ዝስዕቡ ኸኣ ከም ኣብነት ክጥቀሱ ይከእል። [Rainbow Diversity Training](#) ካብ ስፐርት-ካም፣ ንጡፍ ተዓዛቢ ምዃን ካብ [Becoming an Active Bystander](#)፣ ካብ [Sulah](#) ምህናጽ ማሕበረሰብ፣ ከምኡውን ካብ ርክብ ከባቢታት ብዛዕባ ዓመጽ ዝወሃብ ስልጠና [Network of Neighbours Violence Intervention Training](#).

ንኣባላት ማሕበረሰብ ዋተርሎ ንምድጋፍ ሓሳብ ክትህቡ፣ ወይ ተወሳኺ ምንጫታት ሓበሬታ እንተለኩም ንምሕባር፣ ብኸብረትኩም ናብ neighbourhoods@waterloo.ca ብምኻድ ተወከሱ።

እዚ ምወምርሒዚ፣ ኣብ ኣገስት 2023 ትሓዲሱ።

References

- Australian Human Rights Commission. (2023, February 24). What is Racism? <https://humanrights.gov.au/our-work/race-discrimination/what-racism>
- Canadian Anti-racism Network. (2023, February 24). *Warning Signs: Racist Symbols and Dates*. <https://stopracism.ca/content/3-warning-signs-racist-symbols-and-dates-0>
- Coalition of Muslim Women of K-W. (2023, February 24). *Support for Victims*. Report Hate. <https://reportinghate.ca/>
- Community Justice Initiatives. (July 2023). *Sulah*. <https://cjiwr.com/sulah/>
- Government of Canada. (2023, July 14). *Addressing anti-Asian racism*. <https://www.canada.ca/en/canadian-heritage/campaigns/asian-heritage-month/anti-asian-racism.html>
- Government of Canada, (2023, July 14). *Justice Laws Website*. <https://lawslois.justice.gc.ca/eng/acts/C-46/page-44.html?txthl=section+319#s-319>
- Government of Ontario. (2023, July 14). *Ontario's Anti-racism strategic plan*. <https://www.ontario.ca/page/ontarios-anti-racism-strategic-plan>
- Hofmann, Y. (2022, October 28). How to Identify and Eliminate Exclusionary Language at Work. *Harvard Business Review*. <https://hbr.org/2022/10/how-to-identify-and-eliminate-exclusionary-language-at-work>
- Immigration Waterloo Region. (2023, February 24). *Racial Equity WR*. <https://www.immigrationwaterlooregion.ca/en/business-opportunities/racialequitywr.aspx#Waterloo-Region-Specific-Anti-Racism-Resources>.
- International Holocaust Remembrance Alliance. (2023, July 14). *What is antisemitism?* <https://www.holocaustremembrance.com/resources/working-definitions-charters/working-definition-antisemitism>
- Merriam-Webster. (2023, February 24). *Islamophobia*. <https://www.merriam-webster.com/dictionary/Islamophobia>
- Merriam-Webster. (2023, February 24). *Xenophobia*. <https://www.merriam-webster.com/dictionary/xenophobia>

Spectrum. (2023, July 14). *What does LGBTQ+ mean?*

<https://www.ourspectrum.com/resources/what-does/>

Waterloo Regional Police Services. (2023, July 14). *Classifying Hate and Crime*. Youtube.

https://www.youtube.com/watch?v=3zW6Y_E0bqg